

Справа № 991/2148/25

Провадження № 2-а/991/6/25

ВИЩИЙ АНТИКОРУПЦІЙНИЙ СУД

У Х В А Л А

17 березня 2025 року

м. Київ

Вищий антикорупційний суд колегією суддів у складі:

головуючого судді Олійник О.В., суддів Саландяк О.Я., Широкої К.Ю.,

ознайомившись із матеріалами позовної заяви

Міністерства юстиції України (місцезнаходження: вул. Архітектора Городецького, буд. 13, м. Київ, 01001, ідентифікаційний код юридичної особи в ЄДРПОУ: 00015622)

до Відкритого акціонерного товариства «Білоруськалій» (місцезнаходження: вул. Коржа, буд. 5, м. Солігорськ, Мінська область, Республіка Білорусь, 223706, обліковий номер платника: 600122610),

треті особи, які не заявляють самостійних вимог щодо предмета спору, на стороні позивача:

Товариство з обмеженою відповідальністю «МСП «Ніка-Тера» (місцезнаходження: вул. Айвазовського, буд. 23, м. Миколаїв, Миколаївська обл., 54052, ідентифікаційний код юридичної особи в ЄДРПОУ: 22439446),

військова частина НОМЕР_1 (місцезнаходження: АДРЕСА_1, ідентифікаційний код юридичної особи в ЄДРПОУ: НОМЕР_4),

Товариство з обмеженою відповідальністю «Агропромислова група «Беста» (місцезнаходження: вул. Зоологічна, буд. 4-А, офіс 139, м. Київ, 04119, ідентифікаційний код юридичної особи в ЄДРПОУ: 43572596),

Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів (місцезнаходження: вул. Бориса Грінченка, буд. 1, м. Київ, 01001, ідентифікаційний код юридичної особи в ЄДРПОУ: 41037901),

Акціонерне товариство «Українська залізниця» (місцезнаходження: вул. Єжи Ґедройця, буд. 5, м. Київ, 03150, ідентифікаційний код юридичної особи в ЄДРПОУ: 43572596),

треті особи, які не заявляють самостійних вимог щодо предмета спору, на стороні відповідача:

Товариство з обмеженою відповідальністю «АГРОРОЗКВІТ» (місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 44-Б, поверх 2, м. Київ, 01133, ідентифікаційний код юридичної особи в ЄДРПОУ: 40628970),

Відкрите акціонерне товариство «Білоруська калійна компанія» (місцезнаходження: просп. Машерова, буд. 35, м. Мінськ, Республіка Білорусь, 220002, реєстраційний номер: 192050251),

Державне об'єднання Білоруська залізна дорога (місцезнаходження: вул. Леніна, буд. 17, м. Мінськ, Республіка Білорусь, 220030, реєстраційний номер: 100088574),

Білоруське республіканське унітарне підприємство експортно-імпортного страхування «Белексимгарант» (місцезнаходження: вул. Мельникайте, буд. 2, прим. 1, м. Мінськ, Республіка Білорусь, 220004, реєстраційний номер: 101421509),

про застосування санкції, передбаченої п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 Закону України «Про санкції»](#),

ВСТАНОВИВ:

12.03.2025 Міністерство юстиції України (далі - Мін'юст) звернулось до Вищого антикорупційного суду із позовною заявою до Відкритого акціонерного товариства «Білоруськалій» (далі - ВАТ «Білоруськалій»), треті особи, які не заявляють самостійних вимог щодо предмета спору, на стороні позивача: Товариство з обмеженою відповідальністю «МСП «Ніка-Тера» (далі - ТОВ «МСП «Ніка-Тера»), військова частина НОМЕР_1, Товариство з обмеженою відповідальністю «Агропромислова група «Беста» (далі - ТОВ «Агропромислова група «Беста»), Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів (далі - АРМА), Акціонерне товариство «Українська залізниця» (далі - АТ «Укрзалізниця»), треті особи, які не заявляють самостійних вимог щодо предмета спору, на стороні відповідача: Товариство з обмеженою відповідальністю «АГРОРОЗКВІТ» (далі - ТОВ «АГРОРОЗКВІТ»), Відкрите акціонерне товариство «Білоруська калійна компанія» (далі - ВАТ «Білоруська калійна компанія»), Державне об'єднання Білоруська залізна дорога, Білоруське республіканське унітарне підприємство експортно-імпортного страхування

«Белексимгарант», у якій, з огляду на існування підстав, передбачених абз. 4 пп. г, е п. 1 та пп. а п. 2 ч. 1 [ст. 5-1 Закону України «Про санкції»](#) (далі - Закону), просить застосувати до ВАТ «Білоруськалій» санкцію, передбачену п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 Закону](#), та стягнути в дохід держави активи останнього, а саме:

- калій хлористий рожевий, відправником якого є ВАТ «Білоруськалій», загальною вагою 36 685,628 т, який знаходиться на вантажному судні ALBY LIBERTY, що перебуває на калійному терміналі в акваторії порту ТОВ «МСП «Ніка-Тера» за адресою: вул. Айвазовського, буд. 23, м. Миколаїв (митний пост «Ольвія» Миколаївської митниці ДМС України);

- калій хлористий рожевий, відправником якого є ВАТ «Білоруськалій», загальною вагою 28 851 т, який знаходиться на вантажному судні ІТНАСА PROSPECT, що перебуває на калійному терміналі в акваторії порту ТОВ «МСП «Ніка-Тера» за адресою: вул. Айвазовського, буд. 23, м. Миколаїв (митний пост «Ольвія» Миколаївської митниці ДМС України);

- калій хлористий рожевий, відправником якого є ВАТ «Білоруськалій», загальною вагою 1 406,85 т, який знаходиться у 23 залізничних вагонах-хоперах, які перебувають на під'їзних коліях ТОВ «МСП «Ніка-Тера» за адресою: вул. Айвазовського, буд. 23, м. Миколаїв (перелік номерів яких міститься у прохальній частині позовної заяви);

- калій хлористий рожевий, відправником якого є ВАТ «Білоруськалій», загальною вагою 1 033 т, який знаходиться у 15 залізничних вагонах-хоперах (перелік номерів яких міститься у прохальній частині позовної заяви);

- калій хлористий рожевий, відправником якого є ВАТ «Білоруськалій», загальною вагою 11 959 т, який знаходиться у 170 залізничних вагонах-хоперах (перелік 168 номерів яких міститься у прохальній частині позовної заяви);

- залізничні вагони ВАТ «Білоруськалій» загальною кількістю 1 545 штук, які перебувають на території України (перелік номерів яких міститься у прохальній частині позовної заяви);

- кошти від реалізації 8 123 т хлориду калію ВАТ «Білоруськалій» у розмірі 53 494 139,77 грн, які розміщені на рахунку АРМА в АТ «СЕНС БАНК», а саме ІВАН: НОМЕР_2 ;

- кошти в розмірі 73 492,15 євро, які знаходяться на банківському рахунку ВАТ «Білоруськалій» (обліковий номер платника 880018654) в АТ «БАНК КРЕДИТ ДНІПРО», а саме № НОМЕР_3 ;

- кошти в розмірі 20 125,10 грн, які знаходяться на банківському рахунку ВАТ «Білоруськалій» (обліковий номер платника 880018654) в АТ «БАНК КРЕДИТ ДНІПРО» а саме № НОМЕР_3 ;

- 48% статутного капіталу ТОВ «АГРОРОЗКВІТ» (код ЄДРПОУ 40628970) у розмірі 86 400,00 грн, яким опосередковано через ВАТ «Білоруська калійна компанія» (реєстраційний номер 192050251) володіє ВАТ «Білоруськалії»;

- право вимоги ВАТ «Білоруськалії?» на повернення примусово відчуженого майна та право на компенсацію вартості примусово відчуженого майна, які виникли на підставі [Закону](#) України «Про передачу, примусове відчуження або вилучення майна в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану», у зв'язку із вчиненням дій, пов'язаних із відчуженням майна - калію хлористого вагою 6 981,48 т, що знаходився у 100 залізничних вагонах (перелік номерів яких міститься у прохальній частині позовної заяви) згідно з актом про примусове відчуження майна від 03.06.2022 № 42 дск, складеного військовою частиною НОМЕР_1 Міністерства оборони України відповідно до наказу командира військової частини НОМЕР_1 Міністерства оборони України ОСОБА_1 «Про примусове відчуження майна для потреб держави в умовах воєнного стану» від 30.05.2022 № 26 дск;

- право вимоги ВАТ «Білоруськалії?» на повернення примусово відчуженого майна та право на компенсацію вартості примусово відчуженого майна, які виникли на підставі [Закону](#) України «Про передачу, примусове відчуження або вилучення майна в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану», у зв'язку із вчиненням дій, пов'язаних із відчуженням майна - калію хлористого загальним об'ємом 10 534,2 т, що знаходився у 150 залізничних вагонах (перелік номерів яких міститься у прохальній частині позовної заяви) згідно з актом про примусове відчуження майна від 12.10.2022 № 182/1дск, складеного військовою частиною НОМЕР_1 Міністерства оборони України відповідно до наказу командира військової частини НОМЕР_1 Міністерства оборони України ОСОБА_1 «Про примусове відчуження майна для потреб держави в умовах воєнного стану» від 10.10.2022 № 81агд дск.

Відповідно до протоколу автоматизованого розподілу судової справи між суддями від 12.03.2025, згідно з положеннями ч. 4 [ст. 283-1 КАС України](#), для розгляду позовної заяви визначено колегію суддів Вищого антикорупційного суду у складі: головуєчого судді Олійник О.В., суддів - Саландяк О.Я., Широкої К.Ю.

Щодо суб'єкта звернення із позовною заявою

Частиною 4 [ст. 5 КАС України](#) визначено, що суб'єкти владних повноважень мають право звернутися до адміністративного суду виключно у випадках, визначених [Конституцією](#) та законами України.

Згідно з абз. 2 ч. 1 [ст. 5 Закону](#) заява щодо застосування санкції, передбаченої п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 цього Закону](#), подається центральним органом виконавчої влади,

що забезпечує реалізацію державної політики у сфері стягнення в дохід держави активів осіб, щодо яких застосовано санкції, до суду в порядку, визначеному [ст. 5-1 цього Закону](#).

Відповідно до пп. 2-10 п. 3, п. 54-3 п. 4 Положення про Міністерство юстиції України, затвердженого [постановою Кабінету Міністрів України від 02.07.2014 № 228](#) (далі - Положення), таким органом є Мін'юст, який забезпечує реалізацію державної політики у сфері стягнення в дохід держави активів осіб, щодо яких накладено санкцію у виді блокування активів, у тому числі вживає заходи до виявлення та розшуку активів таких фізичних та юридичних осіб, зазначених у відповідних рішеннях Ради національної безпеки і оборони України, а також звертається до суду з позовами та бере участь у справах про застосування санкції, передбаченої п. 1-1 ч. 1 ст. 4 Закону.

Отже, позовна заява подана належним суб'єктом.

Підпунктами 1, 27 п. 12 Положення передбачено, що міністр очолює Мін'юст, здійснює керівництво його діяльністю, представляє Мін'юст у відносинах з іншими органами, підприємствами, установами та організаціями в Україні і за її межами.

Позовна заява підписана Віце-прем'єр-міністром з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України - Міністром юстиції України Стефанішиною О.В., яка згідно з Положенням та відповідно до відомостей з Єдиного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань має відповідні повноваження.

Щодо дотримання правил підсудності

Частиною 5 [ст. 22 КАС України](#) визначено, що Вищий антикорупційний суд вирішує адміністративні справи щодо застосування санкції, передбаченої п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 Закону](#), як суд першої інстанції.

Водночас ч. 2 [ст. 5-1 Закону](#) унормовано, що за наявності підстав та умов, зазначених у ч. 1 цієї статті, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері стягнення в дохід держави активів осіб, щодо яких застосовано санкції, звертається до Вищого антикорупційного суду з позовною заявою про застосування до відповідної фізичної або юридичної особи санкції, передбаченої п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 цього Закону](#), у порядку, визначеному [Кодексом адміністративного судочинства України](#).

Відповідно позовна заява підсудна Вищому антикорупційному суду та підлягає розгляду за правилами адміністративного судочинства.

Щодо строку та підстав звернення із позовною заявою

Позовна заява про застосування санкції, передбаченої п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 Закону](#), подається до Вищого антикорупційного суду протягом строку дії правового режиму воєнного стану (ч. 7 ст. [122](#), ч. 1 ст. [283-1 КАС України](#)).

Санкція, передбачена п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 Закону](#), може бути застосована у період дії правового режиму воєнного стану чи після його припинення або скасування (якщо позовну заяву про застосування цієї санкції подано в період дії правового режиму воєнного стану) та за умови, що на відповідну фізичну чи юридичну особу в порядку, визначеному цим [Законом](#), вже накладено санкцію у виді блокування активів (абз. 2 ч. 1 ст. 5-1 Закону).

[Указом Президента України від 24.02.2022 № 64/2022](#), затвердженим [Законом України від 24.02.2022 № 2102-IX](#), у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України, у державі введено воєнний стан із 05 год 30 хв 24.02.2022 строком на 30 діб. Строк дії воєнного стану неодноразово продовжувався, останній раз до 09.05.2025.

Зі змісту позовної заяви та доданих до неї матеріалів вбачається, що рішенням Ради національної безпеки і оборони України від 28.01.2023 «Про застосування та внесення змін до персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)», введеним у дію [Указом Президента України від 28.01.2023 № 50/2023](#), до ВАТ «Білоруськалій» застосовано санкцію у виді блокування активів.

Тобто позовну заяву подано у встановлений [законом](#) строк - під час дії правового режиму воєнного стану - та наявні підстави для звернення Мін'юста із цим позовом.

Щодо дотримання вимог до форми та змісту позовної заяви

Позовна заява подана із додержанням вимог, визначених у ст. [160](#), [161](#), ч. 1 ст. [283-1 КАС України](#). Суд не встановив перешкод для відкриття провадження в адміністративній справі, передбачених ст. [169](#), [170](#), [283-1 КАС України](#).

Щодо порядку розгляду справи

Згідно з ч. 1, 2, 3 [ст. 12 КАС України](#) адміністративне судочинство здійснюється за правилами, передбаченими цим Кодексом, у порядку позовного провадження (загального або спрощеного). Спрощене позовне провадження призначене для розгляду справ незначної складності та інших справ, для яких пріоритетним є швидке вирішення справи. Загальне позовне провадження призначене для розгляду справ, які через складність або інші обставини недоцільно розглядати у спрощеному позовному провадженні.

Порядок розгляду окремих категорій термінових адміністративних справ, до яких, серед інших, відносяться справи про застосування санкцій, унормовано § 2 глави [11](#) розділу [II КАС України](#).

Так, справа про застосування санкції, передбаченої п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 Закону](#), вирішується колегією у складі трьох суддів Вищого антикорупційного суду протягом 30 днів з дня надходження позовної заяви до суду. Позовна заява розглядається в судовому засіданні з повідомленням про дату, час та місце судового засідання позивача, відповідача (особи, щодо якої ставиться питання про застосування санкції, передбаченої п. 1-1 ч. 1 ст. 4 Закону), інших учасників справи та їх представників.

Зважаючи на викладене, розгляд справи слід здійснювати в судовому засіданні з повідомленням учасників справи та з урахуванням особливостей розгляду цієї категорії адміністративних справ, визначених [ст. 283-1 КАС України](#).

Суд наразі не встановив, окрім ТОВ «МСП «Ніка-Тера», військової частини НОМЕР_1, ТОВ «Агропромислова група «Беста», АРМА, АТ «Укрзалізниця», ТОВ «АГРОРОЗКВІТ», ВАТ «Білоруська калійна компанія», Державного об'єднання Білоруська залізниця, Білоруського республіканського унітарного підприємства експортно-імпортного страхування «Белексимгарант», інших осіб, які не є стороною у справі, на права, свободи, інтереси та обов'язки яких може вплинути судові рішення, та які б підлягали залученню судом до участі у справі як треті особи, які не заявляють самостійних вимог щодо предмета спору.

За таких обставин суд дійшов висновку про наявність підстав для прийняття позовної заяви до розгляду та відкриття провадження у справі.

Керуючись ст. [49](#), [171](#), [243](#), [248](#), [268-270](#), [283-1 КАС України](#), суд

ПОСТАНОВИВ:

Прийняти позовну заяву Міністерства юстиції України до Відкритого акціонерного товариства «Білоруськалій», треті особи, які не заявляють самостійних вимог щодо предмета спору, на стороні позивача: Товариство з обмеженою відповідальністю «МСП «Ніка-Тера», військова частина НОМЕР_1, Товариство з обмеженою відповідальністю «Агропромислова група «Беста», Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, Акціонерне товариство «Українська залізниця», треті особи, які не заявляють самостійних вимог щодо предмета спору, на стороні відповідача: Товариство з обмеженою відповідальністю «АГРОРОЗКВІТ», Відкрите акціонерне товариство «Білоруська калійна компанія», Державне об'єднання Білоруська залізниця, Білоруське республіканське унітарне підприємство експортно-

імпортного страхування «Белексимгарант», про застосування санкції, передбаченої п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 Закону України «Про санкції»](#), до розгляду та відкрити провадження у справі.

Здійснювати розгляд та вирішення справи колегією у складі: головуючого судді Олійник О.В., суддів Саландяк О.Я., Широкої К.Ю. в порядку, визначеному [ст. 283-1 КАС України](#).

Призначити справу до розгляду у відкритому судовому засіданні з повідомленням учасників справи, яке відбудеться **26.03.2025 о 12 год 30 хв** у залі судового засідання Вищого антикорупційного суду за адресою: вул. Хрещатик, буд. 42-А, м. Київ.

Роз'яснити особі, щодо якої ставиться питання про застосування санкції - ВАТ «Білоруськалій», право в п'ятиденний строк із дня одержання позовної заяви подати відзив на позовну заяву. На виконання вимог [ст. 175 КАС України](#) відповідач має надіслати такий відзив разом із всіма доказами, що підтверджують заперечення проти позову, до суду, а його копії і додані до нього документи - позивачу та третім особам. У разі ненадання відповідачем відзиву у встановлений судом строк без поважних причин суд має право вирішити спір за наявними матеріалами справи.

Негайно повідомити учасників справи про дату, час і місце розгляду справи в порядку, передбаченому [ст. 268 КАС України](#).

Роз'яснити, що згідно зі ст. [268, 283-1 КАС України](#) учасник справи вважається повідомленим належним чином про дату, час та місце розгляду справи з моменту направлення такого повідомлення працівником суду в порядку ч. 1 [ст. 268 КАС України](#), про що останній робить відмітку у матеріалах справи, та (або) з моменту оприлюднення судом на вебпорталі судової влади України відповідної ухвали про відкриття провадження у справі, дату, час та місце судового розгляду. Неприбуття в судові засідання учасника справи та його представника, належним чином повідомленого про дату, час та місце розгляду справи, не перешкоджає розгляду справи в суді першої інстанції та не може бути підставою для зупинення строків її розгляду, відкладення засідання на інший час чи дату або оголошення перерви в судовому засіданні.

Повідомити учасників справи, що інформацію по справі можна отримати на сторінці Вищого антикорупційного суду на офіційному вебпорталі судової влади України в мережі Інтернет за такою адресою:
<https://hcac.court.gov.ua/hcac/>.

Ухвалу про відкриття провадження у справі оприлюднити на вебпорталі судової влади України.

Ухвала набирає законної сили з моменту її підписання суддями та оскарженню не підлягає.

Головуючий суддя

О.В. Олійник

Судді

О.Я. Саландяк

К.Ю. Широка

Ухвалу складено та підписано 17.03.2025.

Покликання на ухвалу в Єдиному державному реєстрі судових рішень:
<https://revestr.court.gov.ua/review/125881179>